

важливих механізмів біологічного захисту сільських територій у межах і за межами природоохоронних зон. Його розвиток утвердить Болгарію серед лідерів туристичної галузі.

Підсумовуючи, зазначимо, що державна політика Болгарії щодо розвитку екотуризму має хорошу організаційно-правову основу. Існують як основні закони, так і стратегії, і апробовані практики. Треба докласти зусиль, що призведуть до створення оновленого раціонального і консолідуючого законодавчого документа. Було б правильно і корисно звернути увагу на місцеві ресурси та можливості розвитку різних видів екотуризму як на національному, так і на місцевому рівнях.

В. Степанов

ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

V. Stepanov

STATE POLICY OF DEVELOPMENT OF TOURIST ACTIVITIES

Державну політику розвитку туристичної діяльності слід розуміти як вплив держави на діяльність господарчих суб'єктів і ринкову кон'юнктуру для забезпечення належних умов функціонування ринкового механізму в туристичній діяльності. Тобто це складний організаційний процес. При цьому політику розвитку туристичної діяльності в дію приводять відповідні організаційно-правові механізми державної політики.

У сучасній міжнародній практиці для реалізації організаційного механізму державної політики в туризмі на національному рівні вироблені три підходи. Перший підхід здійснюється суб'єктами господарювання самостійно. Для цього враховуються умови створення необхідних умов з боку держави. Основною умовою для вибору такого підходу є безумовна привабливість країни для іноземних туристів та інвесторів з усіх аспектів на світовому ринку. У цьому випадку немає потреби у створенні спеціальних органів державної політики в туризмі. Ключовим є створення дієвого правового поля, необхідного для розвитку туристичної сфери.

Другий підхід передбачає створення спеціального державного органу, наділеного значними повноваженнями та фінансовими ресурсами. Зазначений підхід ефективний у разі, коли інтереси в'їзного туризму вимагають значних коштів для підтримки туристської інфраструктури. При цьому планується підтримка структур бізнесу, забезпечення безпеки іноземних туристів.

Третій підхід передбачає передачу функцій державної політики в туристичній діяльності багатому функціональному або спеціалізованому міністерству.

Досліджуючи питання державної політики розвитку туристичної діяльності відзначимо, що в Законі України «Про туризм» та інших нормативних актах відсутнє визначення поняття «державна політика розвитку туристичної діяльності». Тобто для реалізації державної політики в галузі туристичної діяльності необхідно визначити це поняття. Зокрема, вирішення цієї проблеми буде сприяти визначенню вдосконалення напрямків розвитку державної політики в галузі туристичної діяльності. Крім того, слід відзначити, що не існує єдиного нормативного акта, який повністю врегулював би і рекреаційну діяльність. Рекреаційна діяльність є втіленням нормативно визнаних видів діяльності: курортної, лікувально-оздоровчої, медичної, фізкультурно-оздоровчої та культурно-розважальної.

Туристична діяльність в Україні регулюється через норми інших галузей права. Так право людини на туризм не закріплено в Конституції України, але є основні правові категорії — право на відпочинок (ст. 45), свободу переміщення (ст. 33), забезпечені конституційними правами людини на охорону здоров'я (ст. 49), сприятливе навколишнє середовище (ст. 50), участь у культурному житті (ст. 54) та певні гарантії держави (ст. 46).

Відомо, що засоби державної політики в туристичній діяльності відрізняються великою різноманітністю. Зокрема, вони відзначаються організаційно-правовим спрямуванням. Реалізація цих засобів державної політики розподіляється за такими основними напрямками:

- удосконалення методів державної політики;
- державна підтримка туризму;
- створення умов для формування розвитку туризму;

До організаційно-правових методів державної політики в туристичній діяльності включені:

- загальнонормативні методи;
- програмно-установчі методи;
- методи легалізації (ліцензування, акредитація, сертифікація);
- нормативно-кількісні вимірювальні методи (ціни, тарифи, нормативи на місткість, допустима вага багажу, податки, збори, ставки, митні збори та ін.);
- методи для заохочування (кредити, пільги, відстрочення, антимонопольне регулювання, підтримка конкуренції та ін.);
- контрольно-облікові та методи заборони.

Варто додати, що державна підтримка туризму передбачає використання традиційних способів його розвитку, що застосовуються в економічно розвинених країнах світу, де туризм є найважливішим джерелом доходів, а саме:

- надання податкових преференцій, звільнення від податків туристських організацій, що розвивають в'їзний та внутрішній туризм;
- виділення бюджетних коштів на просування внутрішнього і в'їзного туризму;
- державне фінансування найбільш значущих проєктів у туристичній сфері;
- сприяння кадровому забезпеченню туристської діяльності;
- бюджетне субсидування національних перевізників, туроператорів, які забезпечують розвиток внутрішнього і в'їзного туризму.

Урядом України 16 березня 2017 р. схвалена «Стратегія розвитку туризму та курортів на період до 2026 року» (далі за текстом — Стратегія). Стратегія — це узагальнений план певної діяльності, який охоплює тривалий період, спосіб досягнення складної мети. Стратегія є підзаконним нормативно-правовим актом, що покликаний більш детально і чітко, ніж закони, регулювати суспільні відносини, які виникають у туристичній галузі.

Стратегію розглядають як довгостроковий, план, що супроводжується постійним аналізом і моніторингом. Вона має властивість переходити від абстракції до конкретики у вигляді конкретизованих планів, визначає необхідність розвитку підприємництва в галузі туризму. Стратегія здійснюється в межах двох площин — державній і ринкової. Тобто держава реалізує свою функцію «зверху — донизу», а підприємство, навпаки, відштовхується від потреб споживача. Стратегія покликана розкрити сутність і зміст законів, приходячи на допомогу тоді, коли за межами положень закону залишилися суспільні відносини, які були предметом правового регулювання.

При цьому, попри переважного становища, закони обмежені рамками загальнообов'язковості та неодноразовості застосування, що не дозволяє деталізувати положення їхніх норм.

Розглядаючи державну політику розвитку туристичної діяльності зазначимо, що держава істотно впливає на розвиток туристичної діяльності через нормативне регулювання шляхом визначення засад економічної, митної, податкової політики, визначення соціально-культурних пріоритетів тощо.

М. Зайцева

ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ГОТЕЛЬНОМУ БІЗНЕСІ

M. Zaitseva

USE OF INFORMATION TECHNOLOGIES IN THE HOTEL BUSINESS

Сучасний готельний сектор є важливою складовою сфери послуг, що включає в себе широкий спектр операцій та функцій, необхідних для забезпечення комфортного перебування і задоволення потреб гостей. Він стикається з необхідністю інтеграції інформаційних технологій (ІТ) для оптимізації своєї діяльності. Цей феномен викликаний зростанням конкуренції, збільшенням очікувань споживачів та прагненням до підвищення оперативної ефективності.

Використання ІТ у готельному бізнесі проникає у всі аспекти його функціонування, починаючи від процесу бронювання номерів і закінчуючи управлінням складом та фінансами. Особливості готельної діяльності, такі як цілодобовий режим роботи й необхідність оперативного реагування на потреби гостей, зумовлюють вимоги до неперервної та надійної роботи інформаційних систем.

Інформаційні системи готелю (Property Management Systems — PMS) відіграють центральну роль в організації готельних процесів. Вони забезпечують автоматизацію та управління ключовими функціями, включаючи бронювання, облік перебування гостей, касові операції й управління складом. При цьому важливо, щоб ці системи були гнучкими та масштабованими, дозволяючи розширювати свої функціональні можливості відповідно до потреб готелю та його гостей.

Безперебійна робота інформаційних систем готелю вимагає не лише якісного програмного забезпечення, а й надійної інфраструктури й системи підтримки. Це включає забезпечення високої доступності сервісів підтримки, швидке реагування на збої й ефективну взаємодію із зовнішніми системами, такими як системи обліку та телефонії.

У зв'язку із зазначеними факторами, для готельного сектора стає критично важливим вибір якісних та надійних інформаційних технологій, здатних забезпечити ефективне функціонування готелю й задовольнити потреби сучасних гостей.

Інформаційні технології мають вирішальне значення у готельній сфері та постійно розвиваються. Операторам готелів важливо бути в курсі останніх тенденцій і забезпечувати якісний сервіс для своїх гостей, при цьому зберігаючи баланс між якістю рішення та його вартістю.

Отже, інформаційні технології стають невід'ємною частиною функціонування готельного бізнесу, відіграючи ключову роль у забезпеченні оперативної роботи та задоволенні потреб гостей. А їх ефективне використання може визначити успіх у цій галузі.